

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
16/2490 -

Dato
7 .06.2016

Svar på spørsmål nr.1210 om forskjellen mellom de med lav og høy inntekt og formue

Jeg viser til brev av 2. juni 2016 fra Stortingets presidentskap vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen:

Spørsmål

SSB sin siste inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger (2014) viser at forskjellene mellom de med lav og høy inntekt og formue øker. Ulikhetsmål som Gini-koeffisienten viser det samme for 2014. I Stortinget 31. mai 2016 hevdet finansminister Siv Jensen det motsatte, sitat: "For det første er det ikke økende forskjeller i Norge. Jeg vil bare tilbakevise den påstanden."

Hvilke fakta bygger finansministeren sine påstander på?

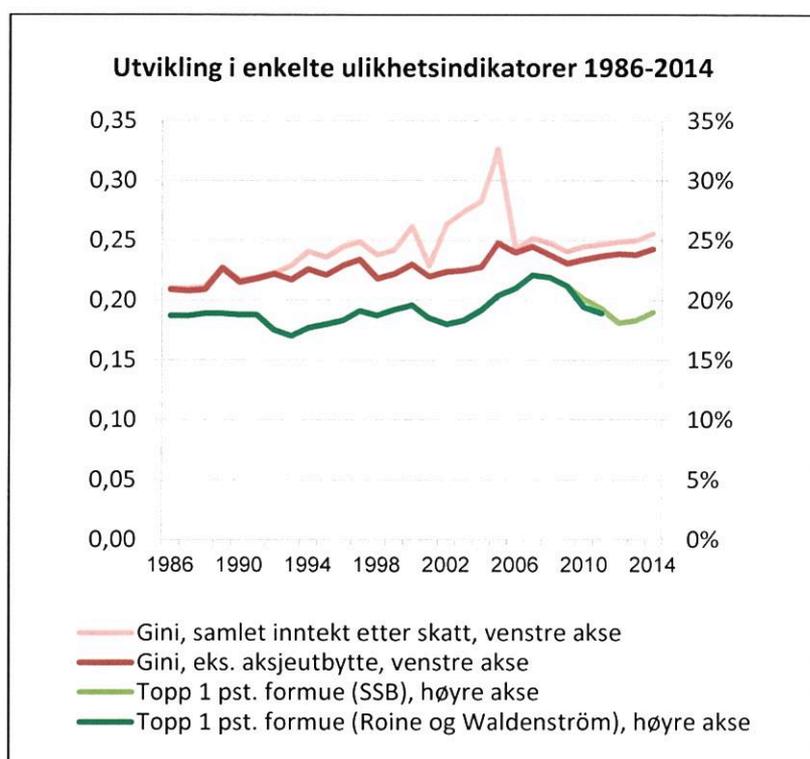
Svar

Inntekts- og formuesulikheten er relativt lav i Norge sammenlignet med de fleste andre land. I EU/EØS-området viser tall fra Eurostat at det kun var Island som hadde lavere inntektsulikhet målt ved Gini-koeffisienten enn Norge i 2014. I mange land i den industrialiserte verden har inntektsulikhetene økt de siste tiårene. I enkelte land, slik som i USA og i Sverige, har forskjellene økt relativt mye. I Norge har vi sett mye mindre til denne trenden.

For å kunne diskutere hvorvidt forskjellene øker eller ikke, er det ikke tilstrekkelig bare å se på statistikk fra 2013 til 2014, slik det legges opp til i spørsmålet. Historien viser at ulikhetsmål kan variere betydelig fra år til år avhengig av årlige fluktuasjoner i spesielt kapitalinntekter og tilpasninger til endringer i skatteregler. Statistisk

sentralbyrås (SSB) inntekts- og formuesstatistikk for 2014 viser at Gini-koeffisienten økte fra 0,241 i 2013 til 0,247 i 2014. SSB forklarer endringen blant annet med at kapitalinntektene økte i 2014, først og fremst mottatt aksjeutbytte. Samtidig har inntektsveksten til husholdningene nederst i inntektsfordelingen vært svakere enn for resten av befolkningen de siste årene. Denne gruppen har en høy andel innvandrere og personer med svak tilknytning til arbeidsmarkedet, samt en stor stønadsandel. SSB viser også til at tidelen av befolkningen med høyest nettoformue disponerte 50,2 pst. av all nettoformue i 2014, mot 49,5 pst. i 2013 og 48,8 pst. i 2012.

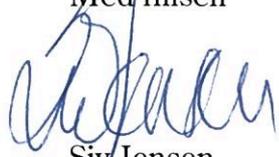
Trekker man en linje bakover i tid, og tar hensyn til tilpasninger rundt skattereformene i 1992 og 2006, ser man imidlertid at inntekts- og formuesulikheten i Norge har vært relativt stabil på et lavt nivå. Figur 1 viser utviklingen i Gini-koeffisienten for inntekt etter skatt per forbruksenhet med og uten aksjeutbytte og et anslag på andelen formue for den mest formuende prosenten av befolkningen for perioden 1986-2014. Disse tallene viser at det er en viss tendens til økte inntektsulikheter de siste tiårene. Denne økningen har skjedd over mange år, også under tidligere regjeringer, og den er svakere enn det en kan observere i en del andre land. Formuesulikheten varierer en del, men tallene viser ingen klar langsiktig trend i retning av økt ulikhet i denne perioden.

Figur 1 Utvikling i inntekts- og formuesulikhet i Norge. 1986-2014
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Roine og Waldenström (2014).¹

¹ Roine, Jesper og Daniel Waldenström (2014) *Long-run Trends in the Distribution of Income and Wealth*, IZA DP no. 8157, April 2014.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Siv Jensen', written in a cursive style.

Siv Jensen